

AZ ONLINE DIFER TESZT ÓVODAI ALKALMAZÁSÁNAK ELSŐ EREDMÉNYEI

T-10

Kiss Renáta *, Mokri Dóra **, Csapó Benő ***

* MTA-SZTE Képességfejlődés Kutatócsoport

** Oktatásméleti Kutatócsoport

*** Szegedi Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet

Kulcsszavak: iskolakészültség; online iskolakészültségi teszt; óvodai online mérés

Az iskolakészültség kognitív, motoros és szociális komponenseinek mérésére a pedagógiai, logopédiai és pszichológiai kutatásokra épülő mérőeszközök széles tárháza áll rendelkezésünkre. A mérőeszközök között azonban jelentős különbségek tapasztalhatók a kidolgozásuk empirikus megalapozása és az alkalmazásuk módszerei tekintetében egyaránt. A tesztek különböző életkorú, reprezentatív, mintaelemszámú populáción rögzítik, szemtől szembeni és/vagy számítógéppel segített online eljárással, kiegészítve a pedagógusi megfigyelések eredményeivel. A különböző mérések eredményei azonban nem mindig hasonlíthatók össze egymással, és további vizsgálatok szükségesek az egységesen online felvehető mérőeszközök kidolgozásához. E folyamat részeként korábban már sor került a DIFER teszt online változatának elkészítésére és iskolai mintán való kipróbálására (Csapó, Molnár & Nagy, 2014). Jelen vizsgálatunkban a DIFER öt szubtesztjének online felvételére vállalkoztunk óvoda nagycsoportos, koruk szerint a következő tanév kezdetéig tankötelezetté váló gyermekek körében. Célunk az online DIFER teszt óvodai alkalmazhatóságának feltárása, valamint a gyermekek részteszteken nyújtott teljesítményének vizsgálata.

A mintát Szeged óvodáiból kiválasztott 248 nagycsoportos gyermek alkotta, az adatfelvétel az eDia rendszeren keresztül történt, a gyermekek tableten oldották meg a feladatokat. A vizsgált öt részteszt összességében megbízhatónak bizonyult, a részképességek tekintetében beszédhanghallás (B), a relációsószókincs (R), valamint az elemi számlálás (E) részteszt adaptált részei (műveletek pálcikákkal és számkép-felismerés) bizonyultak kellőképpen megbízhatónak ($0,81 \leq \text{Cronbach-}\alpha \leq 0,90$). A részteszteken nyújtott teljesítmények esetében megállapítható, hogy a legjobb teljesítményt a B részképesség tekintetében érték el gyermekek ($M=76,86\%$, $SD=17,15\%$), míg az R ($M=65,56\%$, $SD=25,38\%$) és az E részképességek ($M=34,29\%$, $SD=14,28\%$) esetében a teljesítmény gyengébbnek mutatkozott. A szemtől szembeni teszthez tartozó kritériumorientált értékelési rendszer tekintetében a B esetén a gyermekek átlagosan a haladó szint felső határán helyezkednek el, és az R eredményei a kezdő szint felső határát jelölik. Az E esetben ilyen megállapítást nem tehetünk, hiszen nem történt meg a teljes részteszt online rögzítése. A B esetben a 248 gyermek közül 115-en már a 15 item megválaszolása során elérték a kívánatos optimum szintet. A résztesztek tekintetében a legkönnyebb feladatnak a B esetben az s-sz hangzódifferenciálás, az R esetben a fenn reláció, míg az E esetben a kettes számkép meghatározása; a legnehezebbnek pedig az o-ö hangok differenciálása, a számtalan fogalmának meghatározása, valamint a növekvő sorrend kialakítása bizonyult.

Összességében elmondható a DIFER teszt online felületre adaptált részei közül a B és az R résztesztek megfelelően alkalmazhatók az óvodai korosztály körében is, míg az elemi számolás részteszt javításra, a tapasztalati részek pedig újragondolásra szorulnak.